

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/14

T.C.
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2024/6591

Karar No. 2025/5113

Tarihi: 27.03.2025

- MESLEK HASTALIĞI
- MESLEK HASTALIĞININ TESPİTİ
- MESLEK HASTALIĞINA YAKALANAN İŞÇİNİN DAHA ÖNCE BAŞKA İŞYERLERİNDE ÇALIŞMASI OLDUĞU İÇİN BU İŞYERLERİNDEKİ MARUZİYETLER VE KUSUR DURUMLARININ ARAŞTIRILMASININ GEREKTİĞİ

ÖZETİ: Mahkemece yapılacak iş, davacının davalıya ait iş yerinde çalışmaya başladığı tarih olan 30.03.2011 tarihinden önce davalı şirkete ait işyeri haricinde çalışmalarının geçtiği işyerleri de tespit edilip, buradan yapılan bildirim süreleri ve söz konusu işyerlerinde yapılan işlerin niteliği gözetilerek davaya konu rahatsızlıkları üzerinde çalışmasının etkisi olup olmadığı belirlemek, bu kapsamda yapılacak inceleme için öncelikle çalışmalarının geçtiği işyerlerinde yapılan çalışmayla ilgili olarak gerek sigortalının gerekse de bu işyerinde çalışan diğer sigortalılar yönünden meslek hastalığı yönünden Kurum tahkikat raporlarının varlığı araştırılıp, düzenlenmiş raporların varlığı halinde dosya kapsamına dahil edildikten sonra, davalı ve dava harici işverenlerin işyerinde gerçekleşen çalışma esnasında meslek hastalığının gerçekleşmesini önlemek için ne tür önlemler aldıkları ibraz edilecek delillerle tespit edilmeli ve (gereği halinde işyerlerinde yapılan işin niteliğinin tespiti ile çalışmanın meslek hastalıkları üzerinde etkisinin tespiti açısından işyerlerinde keşif icra edilmesi) iş

yerlerinde hizmetlerin geçtiği döneme ilişkin gösterilecek tanıkların da dinlenerek çalışma şartları ve maruziyetler yönünden bilgi edinilmesi toplanacak bütün bu delillerle beraber ikmal edilecek dosyanın A sınıf iş güvenliği uzmanı ve meslek hastalıkları uzmanı (kişide meydana gelen meslek hastalığına göre alanında uzman doktor) ve işyeri hekimi bilirkişilerden oluşturulacak 3 kişilik bilirkişi heyetine tevdi edilmesi, bilirkişi heyetinden çalışmaların geçtiği dönemdeki işyeri koşullarına, o tarihte alınmış olan önlemlere göre her bir işyeri yönünden, işyerlerinin meslek hastalığı üzerindeki etkisi yönlerinden araştırma yaptırılarak, işyeri çalışma koşulların meslek hastalıklarının gelişmesi üzerinde olumsuz etkilerin varlığı halinde, çalışmanın geçtiği tarihte yürürlükte bulunan iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı hükümleri ile işçinin çalışması nedeniyle maruziyet süreleri de gözetilerek her bir işveren nezdinde yapılan çalışma nedeniyle işverenlerin kusur oranlarını ayrı ayrı tespit ettirmek, öte yandan yukarıda açıklanan teselsül sorumluluk hükümleri ve davacının dava dilekçesindeki isteminin mahiyeti de gözetilerek her bir işverenin kendi kusurundan ayrı ayrı sorumlu olacağı hususu gözetilerek, davalı işverenin tespit edilecek kusuru oranında dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler bir bütün olarak değerlendirilip davalı işverenin tazminat alacaklarından sorumluluğu hakkında bir karar vermekten ibarettir.

Taraflar arasındaki meslek hastalığından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın taraf vekilleri tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince taraf vekillerinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararının taraf vekilleri tarafından temyiz edildiği; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi Semra Şiner tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle müvekkilinin davalı iş yerinde çalışırken meslek hastalığına yakalandığını, sonrasında işveren tarafından meslek hastalığına yakalandığı için işten çıkartıldığını, müvekkilinin EDS Enjeksiyon Döküm San. ve Tic. A.Ş. 2011 yıl mart ayında dan 30.09.2014 tarihine kadar çalıştığını, işe girdi 2011 yılında ikinci katta çalıştığını, burada iki yıla yakın devam ettiğini, burada onu malzemelerin çapaklarını alma işiyle uğraştığını, sonra davalı iş yerinin müvekkilini, zemin kata gönderildiğini, kendisine küçük alüminyum parçaların silme ve temizleme işi verildiğini, 2013 yılında müvekkilinin tekrar ikinci kat aynı bölüme aldığını hafta sonları iade olan malları tinerle silme işi verildiğini, iş yeri ekimine müvekkilinin durumundan şüphelenerek tomografi isteğini hastaneye sevk ettiğini, müvekkiline akciğer interstisyel teşhisi konulduğunu, sol omuzunda da yırtık tespit edildiğini, belinde fitik ve boyunda da disk tespit edildiğini belirterek maddi ve manevi tazminatın davalıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesi ile davacının şirketin sadece montaj bölümünde görev aldığını, işe girdiği tarihte montaj minin ikinci katında delik delme hattında çıkan malzemelerin silinmesi, etiketin yapıştırılması, çapak temizleme işlerini yaptığını, burada rahatsız olduğunu ifade etmesi üzerine ve 2013 yılında akciğerle ilgili sağlık problemi yaşaması üzerine aynı binanın zemin karma profillere plastik conta takma işi ile görevlendirildiğini, davacının bu bölümden başka bir işle görevlendirilmediğini, sadece bu işin sona erdiği zamanlarda koli katlama işi yaptığı, davacının son olarak ise yine montaj bölümünün ikinci katına alındığını ve burada mantar vidaya plastik conta takma işi yaptığını, davacının hiçbir zaman tozlu dumanlı bir ortamda çalışmadığını ve tineri kullanmasını gerektiren hiçbir iş yapmadığını, müvekkilinin şirketinde iş güvenliği ve sağlığı hakkında gerekli tedbirlerin alındığını, kişisel koruyucu donanımların çalışanlara teslim edildiğini, düzenli olarak toz ölçümleri, uçucu organik bileşenler ölçümü yaptırıldığını, sınır değerlerin aşılmadığını tespit edildiğini belirterek davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararında özetle;"... ATK 2. Üst Kurul raporunda tespit edildiği üzere davacının İnterstisyel Akciğer Hastalığının mesleki hastalık olmadığı, sol rotator cuff yırtığının orta ve ileri yaşlarda kendiliğinden de ortaya çıkabileceği, dava konusu kaza arasında illiyet kurulmadığı hastalığının mesleki olup olmadığının belirlenemediği, davacının söz konusu hastalıklarının meslek hastalığı olarak tespit edilmemiş olması karşısında bu hastalıklar yönünden tazminata hükmedilemeyeceği anlaşılmıştır. Dava dilekçesinde de davacının hastalıkları akciğer interstisyum, sol omuzunda yırtık, belinde fitik ve boyunda da disk tespit edildiği şeklinde açıklanmış, lateral epikondilit (bilateral) hastalığına ilişkin açıklamada bulunulmamıştır. Birbirleri ile uyumlu ATK 3. İhtisas

Kurulu ile ATK 2. Üst Kurul raporlarında bilateral lateral epikondilit meslek hastalığı başlangıç tarihleri dava tarihinden sonra olmakla, dava tarihinde kişide henüz mevcut olmayan bir hastalığa ilişkin davalıdan talepte bulunulmasının mümkün olmadığı, yine davacıda mevcut olan İnterstisyel Akciğer Hastalığının ve sol rotator cuff yırtığının mesleki hastalık olmadığı anlaşıldığından davacı tarafça açılan davanın reddine karar verilmesi gerektiği... Davacı vekilinin mevcut dosya kapsamına göre dava dilekçesinde manevi tazminat isteminde bulunmadığı, yargılama aşamasında 04.09.2023 tarihli ıslah dilekçesi ile 300.000,00 TL'lik manevi tazminat isteminde bulunduğu, dosya kapsamında yapılan Uyp sorgulamasında davacı vekili tarafından dosyaya peşin harç ve başvurma harcının yatırıldığı anlaşıldığı, bu itibarla ıslah dilekçesi ile birlikte manevi tazminata ilişkin harçların yatırıldığı da gözetildiğinde manevi tazminata yönelik istemin yeni bir dava niteliğinde olduğunun kabulü cihetine gidilerek ıslah dilekçesindeki manevi tazminat isteminin bu haliyle birleştirme istemli bir ek dava niteliğinde olduğu dikkate alınıp, bu doğrultuda davacının ıslahen yaptığı manevi tazminat isteminin de karara bağlanması gerektiği kanaatine... "gerekçesiyle; "A-Maddi tazminat yönünden açılan davanın reddine;

B-Manevi Tazminat Yönünden Açılan Davanın Kısmen Kabulü ile 100.000,00 TL manevi tazminatın 21.03.2016 tarihinden itibaren işleyen yasal faizi ile birlikte, davalıdan tahsil ile davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine, " şeklinde karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacı vekili istinaf sebepleri olarak dosyada mübrev tüm raporlar ışığında müvekkilin tutulmuş olduğu meslek hastalığı neticesinde %27 oranında meslekte kazanma gücünü kaybettiği açık olup yanlış takdir ve değerlendirme sonucu eksik ve yersiz gerekçe ile maddi tazminat talebimizin tümünden reddi hatalı olduğunu, ayrıca hatalı olarak aleyhimize yüksek miktarda vekalet ücretine ve yargılama giderlerine hükmedilmesi kabul edilemeyeceğini, tümüyle reddine karar verilen maddi tazminat davamız bakımından hüküm tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin (AAÜT) 13'üncü maddesinin 4. fıkrası uyarınca vekille temsil edilen davalı şirket lehine tek maktu vekâlet ücretine karar verilmesi gerekirken nispi vekâlet ücretine hükümlenmesi hatalı olduğunu,

Davacı müvekkil meslek hastalığı teşhisi konan Bilateral Lateral Epikondilit arızası nedeniyle %27 malul kaldığını, meslekte kazanma gücünü kaybettiğini, uzun, acılı ve ağır bir tedavi süreci de geçiren müvekkil mesleğini layık-i veçhile yapamaz hale geldiğini, ayrıca performans ve efor düşüklüğü, zanaatindeki el becerisi kaybı nedeni ile de her işte çalışmadığını, bilgi ve tecrübesinin, iş becerisinin karşılığı

olan maaşı alamadığını, müvekkilin malul kalması neticesinde çalışma hayatında maruz kaldığı/kalacağı güçlüklerin, yaşadığı telafisi güç psikolojik rahatsızlıkların gelecek, iş bulma ve ailesini geçindirememeye kaygısı ile oluşan manevi tahribatın, çektiği fiziki acıların tamamen giderilmesinin imkânsızlığı tartışmasız iken bir nebze de olsa bu manevi tahribatın, elem ve acının etkisinin giderimi için Borçlar Kanunu madde 56 uyarınca açmış olduğumuz manevi tazminat davamızda talebimizin salt 100.000,00 TL'lik kısmının kabulü, 200.000,00 TL'lik kısmının ise reddinin hatalı olduğunu, davacı müvekkilin tutulduğu meslek hastalığı teşhisi konan Bilateral Lateral Epikondilit arızası nedeniyle %27 malul kaldığı, meslekte kazanma gücünü kaybettiği ve davalı şirketin müvekkilin iş bu davaya konu meslek hastalığına tutulmasında %100 kusurlu olduğu, davacı müvekkilin kusuru bulunmadığı hususları da gözetildiğinde davacı müvekkil lehine hükmolunan manevi tazminat miktarının az olduğunun anlaşıldığını ve manevi tazminat talebimizin tam kabulüne karar verilmesi gerektiğini belirterek; yerel mahkeme kararının kaldırılmasına karar verilmesini talep ettiklerini bildirmiştir.

Davalı vekili istinaf sebepleri olarak davacının davasını ıslahla, asıl davaya konu etmediği manevi tazminat yönünden talepte bulunmasının usulen mümkün olmadığını, buna rağmen manevi tazminat talebinin kısmen kabulüyle kurulmuş olan hükmün usule açıkça aykırı olduğunu, davacının dava dilekçesinde manevi tazminat taleplerini saklı tutarak yalnız maddi tazminat talebinde bulunduğunu, bu durumda manevi tazminat talep edilebilmesi için yapılması gerekenin davacı tarafından manevi tazminat talepli yeni bir dava açılması ve gerekirse birleştirme talep etmek olduğunu, oysa davacı, ıslah dilekçesi ile dava dilekçesinde yer almadığı halde yeni bir talep ekleyerek manevi tazminat talebinde bulunduğunu, reddi gerektiğini,

Davacının manevi tazminat talebini dayandırdığı 29.08.2014 tarihli sağlık raporunda yer alan hastalıkların meslek hastalığı olarak kabul edilmediğini, manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerektiğini, davacı dava dilekçesiyle ve manevi tazminat talep ettiği 04.09.2023 tarihli talep arttırma dilekçesinde tazminat taleplerini dayandırdığı 29.08.2014 tarihli sağlık raporuyla tespit edilmiş hastalıkların adli tıp ihtisas dairesinin 25.02.2021 tarihli mütaalasında meslek hastalığı olarak kabul edilmediğini, davacının ispatlanamayan davasının reddine karar verilmesi gerekirken manevi tazminat talebinin kabulü yönünden hüküm kurulmasının usul ve yasaya aykırı olduğunu,

Davacının dava tarihinden sonra tespit edilen meslek hastalığının başlangıç tarihinin 21.03.2016 olduğunun tespit edildiğini, iş akdinin feshinden çok sonra ortaya çıkan hastalık nedeniyle müvekkil şirketin sorumlu olmayacağı dikkate alınmadan manevi tazminat davasının kabulünün usul ve yasaya aykırı olduğunu, ATK raporunda belirtildiği üzere davacıda tespit edilen meslek hastalığı olan bilateral lateral epikondilit hastalığının fesih tarihinden 1,5 yıl sonra ortaya çıktığını, davacı, müvekkil şirketten ayrıldıktan sonra yaptığı ev işleri neticesinde

anılan hastalığın ortaya çıkmış olmasının kuvvetle muhtemel olduğunu, ama kesin olan noktanın davacının müvekkil şirkette yalnızca 3 yıl çalıştığını ve şirketten ayrıldıktan yaklaşık 1,5 yıl sonra dava konusu hastalığın başladığını, hastalık başladığında davacının 47 yaşında olduğunu, davacının 47 yıllık ömründe yalnızca 3 yıl müvekkil şirkette çalıştığını, müvekkil şirketten ayrıldıktan sonra ise 1,5 yıl sonra hastalık başladığını, buna rağmen alınan bilirkişi raporlarında, davacının işten ayrılış tarihi ile meslek hastalığının başladığı tarihler arasındaki sürenin dikkate alınmadığını, bu hususta raporlarda herhangi bir bilgiye yer verilmediğini ve sadece meslek hastalığı listesinde yer alıyor olmasından dolayı eksik değerlendirme yapılarak sonuca ulaşıldığını, davacı dilekçesinde, meslek hastalığı olarak kabul edilen bilateral lateral epikondilit nedeniyle meslekte kazanma gücünün %27 oranında azaldığı iddiasıyla manevi tazminat talebinde bulunmuşsa da, müvekkil şirket tarafından iş akdinin sona erdirildiği tarih ile meslek hastalığının başlangıç tarihi arasında yaklaşık 1,5 yıl kadar uzun bir sürenin olduğu gözetildiğinde davacının uğradığı zarardan müvekkil şirket sorumlu tutulamayacağını, davacının manevi tazminat talebinin bu yönden de reddi gerektiğini, davacı müvekkil şirkette yalnız 3 yıl çalışmış olup davacının müvekkil işyerinde yaptığı iş değerlendirilmeden hastalık ile müvekkil şirket arasındaki illiyet bağının tespitinin mümkün olmadığını, tüm bilirkişi raporlarına bu yönden yaptıkları itirazlara rağmen bu yönde bir araştırma yapılmadan eksik inceleme ile hüküm tesis edildiğini, eksik inceleme ile kurulan hükmün kaldırılarak, meslek hastalığının, davacının müvekkil şirkette yaptığı iş neticesinde meydana gelip gelmediği yönünde bir değerlendirme yapılması ve eksikliklerin giderilmesi gerektiğini belirterek; yerel mahkeme kararının kaldırılmasına karar verilmesini talep ettiklerini bildirmiştir.

Davalı vekili ek istinaf dilekçesinde; hükmedilen manevi tazminatın fahiş olduğunu belirterek kararın kaldırılmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararında özetle ;"...Yerel mahkemece "...dava dilekçesinde de davacının hastalıkları akciğer interstisyum, sol omuzunda yırtık, belinde fitik ve boynunda da disk tespit edildiği şeklinde açıklanmış, lateral epikondilit (bilateral) hastalığına ilişkin açıklamada bulunulmamıştır. Birbirleri ile uyumlu ATK 3. İhtisas Kurulu ile ATK 2. Üst Kurul raporlarında bilateral lateral epikondilit meslek hastalığı başlangıç tarihleri dava tarihinden sonra olmakla, dava tarihinde kişide henüz mevcut olmayan bir hastalığa ilişkin davalıdan talepte bulunulmasının mümkün olmadığı, yine davacıda mevcut olan İnterstisyel Akciğer Hastalığının ve sol rotator cuff yırtığının mesleki hastalık olmadığı anlaşıldığından davacı tarafca açılan davanın reddine karar verilerek hüküm kurulmuştur." şeklindeki gerekçe ile maddi tazminat talebinin reddine karar verilmiştir. Maddi tazminat talepli açılan dava tarihi itibarıyla davacı da meslek hastalığı bulunmamaktadır. Davacının dava dilekçesi incelendiğinde davacının kendisine akciğer interstisyum teşhisi konulduğunu, sol omuzunda yırtık tespit

edildiğini, belinde fitik ve boynundada disk tespit edildiğini belirterek tedavisinin İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde devam ettiğini belirttiği, delil olarak da İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesinin 29.08.2014 tarihli raporuna dayandığı anlaşılmaktadır. İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesinin 29.08.2014 tarihli raporu Adli Tıp Raporlarında irdelenmiş ve meslek hastalığının başlangıç tarihi 21.03.2016 olarak belirlenmiştir. Her dava davanın açıldığı tarihteki koşullara göre değerlendirilmelidir. Davanın açıldığı tarih itibarıyla davacıda meslek hastalığı bulunmamaktadır. Bu nedenle maddi tazminat talebinin reddinde bir isabetsizlik bulunmamaktadır. Davacı davasını 20.10.2014 tarihinde açmış, 04.09.2023 tarihinde bedel arttırım talebinde bulunmuş, manevi tazminat yönünden başvuru harcını yatırarak ek dava talebinde bulunmuştur. Meslek hastalığının başlangıç tarihi Adli Tıp raporlarına göre 21.03.2016'dır. Ek dava ile manevi tazminat talebinde bulunulmasına bir engel bulunmamaktadır. Somut olayda dosya kapsamında ilgili hastalığın davalı iş yeri çalışmasından kaynaklı olup olmadığına dair düzenlenen bilirkişi raporlarında daha önce davacının çalıştığı işyerleri ve süreleri, yapılan işler değerlendirilmiş ve daha önce davacının çalıştığı işyerlerinin ilgili hastalığa sebebiyet vermediği belirtilmiştir. Yine davacının davalı işyerinde yaptığı çalışmalar nedeniyle meslek hastalığına yakalandığı, davalı işyerindeki çalışması ile meslek hastalığı arasındaki illiyet bağı bulunduğu belirtilmiş ve davalı işveren kusurlu bulunmuştur. Bilirkişi raporunun dosya kapsamına uygun olduğu anlaşılmaktadır..." gerekçesiyle taraf vekillerinin istinaf başvurularının esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili sunmuş olduğu temyiz dilekçesi ile istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü itirazlarını yinelemek suretiyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına, İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili sunmuş olduğu temyiz dilekçesi ile istinaf dilekçesinde ileri sürdüğü itirazlarını yinelemek suretiyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının kaldırılmasına, İlk Derece Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, meslek hastalığından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369. maddesinin birinci fıkrası ile 371. maddeleri, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanun'un 55, 74, ve 417.

maddesi, 5510 sayılı Kanun'un 13. maddesi, 4857 sayılı İş Kanun'un 77. maddesi ile 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanun'un 4. maddeleri

3. Değerlendirme

Dava niteliği itibarıyla sigortalının meslek hastalığından sürekli iş göremezliğe uğraması nedeniyle SGK tarafından karşılanmayan maddi zararın giderilmesi istemine ilişkindir.

Dosya kapsamından; davacı vekilince dava dilekçesinde davalı işveren bünyesinde müvekkilinin EDS Enjeksiyon Döküm San. ve Tic. A. Ş. 2011 yıl mart ayında dan 30.09.2014 tarihine kadar çalıştığını, işe girdi 2011 yılında ikinci katta çalıştığını, burada iki yıla yakın devam ettiğini, burada onu malzemelerin çapaklarını alma işiyle uğraştığını, sonra davalı iş yerinin müvekkilini, zemin kata gönderildiğini, kendisine küçük alüminyum parçaların silme ve temizleme işi verildiğini, 2013 yılında müvekkilinin tekrar ikinci kat aynı bölüme aldığını hafta sonları iade olan malları tinerle silme işi verildiğini, iş yeri ekimine müvekkilinin durumundan şüphelenerek tomografi istediğini hastaneye sevk ettiğini, müvekkiline akciğer intersitisyel teşhisi konulduğunu, sol omuzunda da yırtık tespit edildiğini, belinde fitik ve boyunda da disk tespit edildiğinin iddia edildiği, ATK 3.İhtisas ve ATK 2.Üst Kurullarından aldırılan raporlarda davacı tarafça iddia edilen kişide mevcut olan İnterstisyel Akciğer Hatalığının mesleki hastalık olmadığı, kişide sol rotator cuff yırtığı mevcut olduğu, kişinin yaptığı işin ve çalışma şeklinin dava konusu yaralanmasının rotator cuff yırtığı hastalığı açısından etkisinin olabileceği ancak bu hastalığın orta ve ileri yaşlarda kendiliğinden de ortaya çıkabileceği, olay tarihinde çekilmiş herhangi bir MR görüntülemesi de mevcut olmadığı dikkate alındığında kişide mevcut olan rotator cuff yırtığı arızası ile dava konusu kaza arasında illiyet kurulamadığı hastalığının mesleki olup olmadığının belirlenemediği, Kişide mevcut olan Bilateral Lateral epikondilit arızasının mesleki hastalık olduğu, mesleki hastalığı nedeniyle % 27 oranında sürekli iş göremezliğe maruz kaldığı ve meslek hastalığının başlangıç tarihinin 21.03.2016 tarihi olduğunun belirtildiği, Mahkemece kusur oran ve aidiyetinin tespitine yönelik 16.12.2022 tarihli kusur raporu aldırıldığı, anılan raporda davacının montaj işini yaptığı bölümde çalıştığı sırada tekrarlayan el ve kol hareketleri nedeniyle bahsi geçen Bilateral Lateral epikondilit hastalığına yol açtığı davalı işverenin %100 oranında kusurlu olduğunun belirtildiği, maddi zararın tespitine yönelik 15.08.2023 tarihli hesap raporu ile davacının % 27 oranındaki sürekli iş göremezlik oranı ile davalı işverenin %100 oranındaki kusuruna göre zararın 914.065,95 TL hesaplandığı, davacı vekilince anılan miktar üzerinden talebini arttırdığı, İlk Derece Mahkemesince maddi tazminat talebinin ATK raporuna göre meslek hastalığının başlangıç tarihinin 21.03.2016 tarihi olarak belirlenmesine göre davanın açıldığı tarih olan 24.10.2014 tarihinde davacıda mevcut meslek hastalığından bahsedilemeyeceğinden ve davacının bahsi geçen meslek hastalığına dair dava dilekçesinde beyanı bulunmadığından maddi tazminat talebi yönünden davanın reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Somut olayda, davacıya ait Meslek Hastalıkları Hastanesince düzenlenen raporların incelenmesi neticesinde 29.08.2014 tarihli İstanbul Meslek Hastalıkları Hastahanesi'nin 1794 numaralı raporunda muayene bölümünde "dış epikondilde hassasiyet" teşhisinin yapıldığı, bu hastalığın lateral epikondilitin en önemli klinik belirtisi olduğunun dosya kapsamında anlaşılmasına göre Mahkemece davacıda dava tarihinde mevcut olmayan hastalıktan bahisle davanın reddi hatalı olmuştur. Ayrıca Mahkemece dava dilekçesinde literal epikondiliteden bahsedilmediği gerekçesiyle maddi tazminat talebinin reddi gerektiği belirtilmiş ise de davacıdan kişide mevcut mesleki rahatsızlıkların tıbbi olarak nitelendirmesini yapmasının beklenmesi bu hususun ayrı bir uzmanlık gerektirmesi karşısında yine hatalıdır . Ayrıca Mahkemece kusur oran ve aidiyetinin tespitinde bilirkişi heyet raporları aldırılmış ise de hükme esas alınan 16.12.2022 tarihli kusur raporunda heyette meslek hastalığının niteliğine göre uzman doktor bilirkişisinin yer almadığı görülmekle bu husus da hatalıdır . Son olarak kabule göre de maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesine rağmen maktu vekalet ücreti yerine nispi vekalet ücretine hükmedilmesi de hatalı olmuştur.

Mahkemece yapılacak iş maddi tazminat talebi yönünden işin esasına girilmek suretiyle karar vermektен ibarettir .

Bu noktada ise uygun heyetin oluşturulmasından sonra kusur oranının tespitinde taraflar arasında farklı dönemlerde ayrı iş yerlerinde çalışan davacı sigortalıda davalı işveren ile dava harici işverenlerin sorumluluklarının kusurları oranında mı; yoksa müşterek ve müteselsilen mi olduğu noktasında da uyuşmazlık bulunacağı anlaşılmaktadır.

Bu konuda, öncelikle maluliyet tespit tarihi itibarıyla yürürlükte olan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (TBK)'nin teselsülü düzenleyen hükümlerinin incelenmesinde yarar bulunmaktadır:

Bilindiği üzere, müteselsil borçluluk, alacaklının, borcun tamamının ifasını birden çok borçludan ve dilediğinden isteyebildiği, borcun tamamı ifa edilinceye kadar borçluların hepsinin sorumlu olduğu bir borç ilişkisidir.

Müteselsil borçluluğun kaynağı TBK'nun 162. maddesinde belirtilmiştir. Maddeye göre, "birden çok borçludan her biri, alacaklıya karşı borcun tamamından sorumlu olmayı kabul ettiğini bildirirse, müteselsil borçluluk doğar. Böyle bir bildirim yoksa, müteselsil borçluluk ancak kanunda öngörülen hâllerde doğar." Madde hükmünden anlaşıldığı gibi, müteselsil borçluluk, ya bir hukuki işlemde ya da kanundan doğmaktadır. Maddenin 2. fıkrasında yer verilen kanuni teselsül, müteselsil borçluluğun doğrudan doğruya bir kanun hükmüne dayandığı, bizzat kanun koyucunun öngördüğü borçluluk halidir.

Haksız fiil halinde müteselsil sorumluluk hali ise aynı Kanun'un 61. maddesinde aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir: "Birden çok kişi birlikte bir zarara sebebiyet verdikleri veya aynı zarardan çeşitli sebeplerden dolayı sorumlu oldukları takdirde, haklarında müteselsil sorumluluğa ilişkin hükümler uygulanır." Aynı

Kanun'un 62. maddesinde de: "tazminatın aynı zarardan sorumlu müteselsil borçlular arasında paylaşılmasında, bütün durum ve koşullar, özellikle onlardan her birine yüklenebilecek kusurun ağırlığı ve yarattıkları tehlikenin yoğunluğu göz önünde tutulur. Tazminatın kendi payına düşeninden fazlasını ödeyen kişi, bu fazla ödemesi için, diğer müteselsil sorumlulara karşı rücu hakkına sahip ve zarar görenin haklarına halef olur." şeklinde düzenleme getirilmiştir.

Bu durumda; birden çok kişi, gerek haksız eylem, gerek sözleşme ve gerekse kanun kuralı gibi sebeplerden ve aynı zarar için zarara uğrayana karşı sorumlu iseler, bunlar arasında, bir zarara ortaklaşa sebep olanlar hakkındaki dönmeye (rücu) ilişkin kurallar uygulanır.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde, SGK hizmet döküm cetveline göre sigortalının davalı şirkete ait işyerindeki çalışmasının 30 Mart 2011 tarihinde başladığı ve bu işyerindeki çalışmasından önce davacının davalı işyeri haricinde de başka işyerlerinden bildirimlerinin bulunduğu anlaşılmaktadır.

Mahkemece yapılacak iş, davacının davalıya ait iş yerinde çalışmaya başladığı tarih olan 30.03.2011 tarihinden önce davalı şirkete ait işyeri haricinde çalışmalarının geçtiği işyerleri de tespit edilip, buradan yapılan bildirim süreleri ve söz konusu işyerlerinde yapılan işlerin niteliği gözetilerek davaya konu rahatsızlıkları üzerinde çalışmasının etkisi olup olmadığı belirlemek, bu kapsamda yapılacak inceleme için öncelikle çalışmalarının geçtiği işyerlerinde yapılan çalışmayla ilgili olarak gerek sigortalının gerekse de bu işyerinde çalışan diğer sigortalılar yönünden meslek hastalığı yönünden Kurum tahkikat raporlarının varlığı araştırılıp, düzenlenmiş raporların varlığı halinde dosya kapsamına dahil edildikten sonra, davalı ve dava harici işverenlerin işyerinde gerçekleşen çalışma esnasında meslek hastalığının gerçekleşmesini önlemek için ne tür önlemler aldıkları ibraz edilecek delillerle tespit edilmeli ve (gereği halinde işyerlerinde yapılan işin niteliğinin tespiti ile çalışmanın meslek hastalıkları üzerinde etkisinin tespiti açısından işyerlerinde keşif icra edilmesi) iş yerlerinde hizmetlerin geçtiği döneme ilişkin gösterilecek tanıkların da dinlenerek çalışma şartları ve maruziyetler yönünden bilgi edinilmesi toplanacak bütün bu delillerle beraber ikmal edilecek dosyanın A sınıf iş güvenliği uzmanı ve meslek hastalıkları uzmanı (kişide meydana gelen meslek hastalığına göre alanında uzman doktor) ve işyeri hekimi bilirkişilerden oluşturulacak 3 kişilik bilirkişi heyetine tevdi edilmesi, bilirkişi heyetinden çalışmaların geçtiği dönemdeki işyeri koşullarına, o tarihte alınmış olan önlemlere göre her bir işyeri yönünden, işyerlerinin meslek hastalığı üzerindeki etkisi yönlerinden araştırma yaptırılarak, işyeri çalışma koşulların meslek hastalıklarının gelişmesi üzerinde olumsuz etkilerin varlığı halinde, çalışmanın geçtiği tarihte yürürlükte bulunan iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı hükümleri ile işçinin çalışması nedeniyle maruziyet süreleride gözetilerek her bir işveren nezdinde yapılan çalışma nedeniyle işverenlerin kusur oranlarını ayrı ayrı tespit ettirmek, öte yandan yukarıda açıklanan teselsül sorumluluk hükümleri ve davacının dava

dilekçesindeki isteminin mahiyeti de gözetilerek her bir işverenin kendi kusurundan ayrı ayrı sorumlu olacağı hususu gözetilerek, davalı işverenin tespit edilecek kusuru oranında dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler bir bütün olarak değerlendirilip davalı işverenin tazminat alacaklarından sorumluluğu hakkında bir karar vermekten ibarettir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular nazara alınmaksızın özellikle delillerin takdirinde eksik inceleme ile hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O hâlde, taraf vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli, bozma sebebine göre bu aşamada taraf vekillerinin sair temyiz itirazları incelenmeksizin Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesinin istinaf başvurusunun esaslan reddine ilişkin kararının kaldırılarak İlk Derece Mahkemesince verilen hüküm bozulmalıdır.

VI. KARAR:

Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esaslan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Taraf vekilleri temyiz edenlerin sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgisine iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

27.03.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.